

Almaniyada "Azərbaycan Evi"

Tofiq Qarayev: "Bizim diaspor bu ölkədə indi-indi ayaq tutub"

Berlinde fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Evi" 2006-cı ildə yaranıb. Qurum o vaxtdan bəri ölkəmizin Almaniyada tanınması istiqamətində müxtəlif tədbirlər həyata keçirir, təbliğati işlərlə məşğul olur. "Azərbaycan Evi"nin sədri Tofiq Qarayev "Kaspi"yə müsahibəsində cəmiyyətin sifət xeyriyyəçilik fəaliyyəti proqramını həyata keçirdiyini bildirdi.

- Rəhbəri olduğunuz "Azərbaycan Evi"nin fəaliyyətini necə dəyərləndirirsiniz?

- Əvvəllər Almaniyada bu cür cəmiyyətlər fəaliyyət göstərməyib. Daha çox türklərin cəmiyyətləri vardı. Biz bu təşkilatı yaradanda məqsədimiz Almaniyadakı diaspor fəaliyyətinə təkan vermək idi. Cəmiyyətin yaradılmasının təşəbbüskarları Azərbaycanda uzun müddət yaşamış və sonradan xarici ölkələrə, o cümlədən Almaniyaya mühacirət edən yehudilər, Bakının ali məktəblərində təhsil alıb vətənlərinə dönməyə, lakin ölkəmizi unutmayan almanlar və Azərbaycan diasporunun nümayəndələridir. Cəmiyyətin fəaliyyətində əsas xətt Azərbaycanda doğulmuş, uzun müddət burada yaşamış, təhsil almış yehudiləri, almanları, ölkəmizə və xalqımıza dostluq münasibəti bəsləyən digər millətləri öz ətrafında birləşdirərək, təşkilatlandırmaq, Azərbaycan həqiqətlərinin Almaniyaya ictimaiyyətinə çatdırılmasına, xalqımızın mədəni irsinin təbliğinə töhfə verməkdir.

- Azərbaycanın Almaniyada tanınması istiqamətində hansı işləri həyata keçirirsiniz?

- Azərbaycanın bütün tarixi günləri ilə bağlı tədbirləri "Azərbaycan Evi"ndə qeyd edirik. Həmçinin Xocalı faciəsi ilə bağlı mitinqlər keçiririk. 100 və ya 200 nəfərlik nümayişçilərlə əlimizdə broşürlər, plakatlar tutaraq küçələrə çıxır və mitinq çıxmağımızın məqsədini izah edirik. Əvvəlcə biz şüarlarımızı alman dilində yazırdıq. Sonra başa düşdük ki, bu, bizim səhvimizdir. İndi isə bütün plakatlarımızı ingilis dilində yazırıq və bunun təsirini də görürük. Keçirdiyimiz tədbirlərin, mitinqlərin təsiri olaraq, ölkəmizi Almaniyada tanıyanların sayı ildən-ile artır. Əvvəllər onlar ölkəmiz haqqında yanlış məlumatlara malik idilər. Həmçinin burada Azərbaycan dövləti, Azərbaycanın Almaniyada

dakı səfirliyi səviyyəsində də müxtəlif mədəni tədbirlər keçirilir. Bu ölkədə təhsil alan uşaqlarımız məktəbdə Azərbaycan Günləri keçirirlər. Bütün bunlar Azərbaycanın təbliğatıdır. Diaspor demək olar ki, fəaliyyətdədir.

- Keçirdiyiniz tədbirlərdə almanlar iştirak edirmi?

- Demək olar ki, təşkil etdiyimiz bütün tədbirlərə almanları cəlb etməyə çalışırıq və buna nail olururuq. Çünki bu, bizə daha çox vacibdir. Bizim təbliğatımız demək olar ki, almanların arasındadır. Onlar böyük həvəslə gəlir və maraqlanırlar. Hətta sonradan bir çoxunda Azərbaycana səyahət etmək arzusu da yaranır.

- Hazırda Almaniyada yaşayan azərbaycanlıların güzəranı necədir?

- Almaniyaya Azərbaycandan ilk miqrasiya dalğası 70-ci illərdə gəlib. Onlar əsasən Azərbaycandan gələn yehudilər idi. Onların bir qismi İsrailə getdi, bir qismi isə Almaniyada qaldı. Daha böyük dalğa isə 1990-cı illərin əvvəlində baş verdi. Xalq Cəbhəsi dövründə artıq Azərbaycandan qaçmağa başlamışdılar. Üçüncü miqrasiya dalğası 1993-94-cü illərdə baş verib. Burada kök salan diasporun 20 yaşı var. Bu isə diaspor fəaliyyəti üçün elə də böyük rəqəm deyil. Erməni diasporu burada diasporun içində doğulub. Biz isə burada cəmi 20 ildir ki, yaşayırıq. Ona görə də demək olar ki, bizim diaspor bu ölkədə indi-indi ayaq tutub. Bununla belə, bu illər ərzində irəliləyişə nail olmuşuq. Diasporumuzun cəmiyyətə inteqrasiyası çox güclü keçib. Digər ölkələrin diasporunun isə fəaliyyəti o qədər də hiss olunmur. Məsələn, türklər keçən əsrin 50-ci illərindən - mühacirətdən sonra Almaniyaya miqrasiya etməyə

başlayıblar. Bu baxımdan onların daha böyük tarixlərinin olmasına baxmayaraq, bizim diasporun fəaliyyəti demək olar ki, onlarla eyni səviyyədədir. Əvvəllər bizim özümüzün həkimlərimiz, hüquqşünaslarımız və müəllimlərimiz yox idi. Bu gün isə artıq bütün sahələr üzrə peşəkarlarımız var. Bu ölkədə böyüyən və oxuyan uşaqlar arasında sabah öz vəkəllərimiz də yetişəcək.

- Təşkilatın nəzdində idman klubu yaratmaqda məqsəd nədir?

- Bu gün Almaniyada idmanla məşğul olmaq çox bahadır. Ancaq diaspor təşkilatı kimi bu təşəbbüsü irəli sürərək, idman klubu yaratmışıq. Bakıda fəaliyyət göstərən hər bir federasiya məşq üçün məşqçilərə pul ödəyir. Həmin klublarda məşq edənlər isə diaspor təşkilatının

əsgəri kimi cəmiyyətin tədbirlərində iştirak edirlər. Biz bu ölkədə təhsil alan övladlarımızın sağlam böyümələri, xoşagəlməz işlərə meyil etməmələri üçün idman klubu yaratmışıq. Bu klubun tərkibində futbol, güləş, boks və s. sahələr üzrə yarışlar keçirilir. Uşaqlar məşqlərə cəlb olunurlar. Özünüz də bilirsiniz ki, bu gün uşaqların hamısı kompyuterlə, telefonla oynağa meyillidirlər. Əvvəllər isə uşaqlar səhərdən axşama qədər küçələrdə oynayırdılar. Biz onların marağını idman yarışlarına yönəltmək istəyirik. Bu istiqamətdə müəyyən uğurlar da əldə etmişik. Məsələn, "Azəri" futbol klubu öz liqasında qalib gələrək, növbəti liqaya addımlayıb. Bu klub daxilində idman üzrə müxtəlif turnirlər keçiririk. Azərbaycanlılar və Azərbaycandan çıxan yehudilər böyük həvəslə həmin məşqlərə yazılırlar. Onlar hamısı "Biz azərbaycanlıyıq" deyirlər. Əgər onların hamısı Azərbaycandan gəlibsə və bu gün də bunu unutmuşlarsa, biz onlara elə azərbaycanlı kimi yanaşırıq.

- Almaniyada diaspor təşkilatları arasında əlaqələr necədir?

- Son illər təşkilatlar arasında əlaqələr xeyli güclənib. Cəmiyyətlər bir-birlərini tədbirlərə dəvət edir, bir yerdə müəyyən gecələr keçirirlər. Ona görə də bu təşkilatlara kömək etmək lazımdır. Azərbaycanın Almaniyadakı səfirliyi keçirdiyimiz tədbirlərə böyük dəstək verir. Bəxtimiz gətirib ki, bizim Pərviz Şahbazov kimi səfirimiz var. Biz Azərbaycan dilinin tədrisi və milli rəqslərimizlə bağlı kurslar təşkil etmək niyyətindəyik. Ancaq dəvət edəcəyimiz müəllimlərə əməkhaqqı ödəmək lazımdır. Burada doğulan azərbaycanlılar zaman keçdikcə öz dillərini unuda bilərlər. Ancaq kursları açarsaq, onlar məmnuniyyətlə gələcəklər. Həmçinin hazırda Berlinə İmam Rza məscidi tikirik. Bizim yeganə istəyimiz diaspora maliyyə dəstəyinin olması ilə bağlıdır. Ancaq bizim diaspor təşkilatlarımız maliyyə baxımından asılı vəziyyətdədir. Bütün tədbirlərin keçirilməsi üçün maliyyə lazımdır. Düzdür, biz ofisin kirayəsini öz hesabımıza ödəyirik, amma elə tədbirlər var ki, onları təşkil etməyə maliyyə tələb olunur. Belə məqamlarda çətinliklə üzləşirik.

Fikrimcə, təxminən 10 ildən sonra bizim diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyəti daha da möhkəmlənəcək.

Tərənə Məhərrəmov
Berlin

